

Starci na chmelu

Československo 1964, 89 minut, barevný, širokoúhlý

Režie	Ladislav Rychman
Scénář	Vratislav Blažek, Ladislav Rychman
Kamera	Jan Stallich
Střih	Miroslav Hájek
Hudba	Jiří Bažant, Jiří Malásek, Vlastimil Hála
Architekt	Oldřich Bosák
Hrají	Vladimír Pucholt, Ivana Pavlová, Miloš Zavadil, Irena Kačírková, Josef Kemr, Libuše Havelková a další.

Nejslavnější a dosud nepřekonaný český filmový muzikál z prostředí chmelové brigády, od jehož prvního uvedení uběhlo více než padesát let, sleduje příběh první lásky, jež se střetává s nepochopením spolužáků i vychovatelů. Uvolněná atmosféra poloviny šedesátých let umožnila tvůrcům vyvážit vážnější témata morálky a generačního konfliktu satirickým podtextem. Dějovou linii, proloženou tanečními čísly a písněmi, z nichž se mnohé zapsaly do zlatého fondu české populární hudby, rámuje v roli symbolických průvodců trojice kytaristů s ústřední melodií.

V domácím kontextu žánrově novátorský snímek, natočený v duchu světových muzikálových předloh, slavil velkolepý úspěch už v době svého uvedení, kdy jej po premiéře v létě 1964 vidělo v kinech na tři miliony diváků. Na širokoúhlém anamorfotickém formátu se čtyřkanalovým magnetickým záznamem zvuku zvláště vynikla taneční čísla v choreografii Josefa Koníčka. Ocenění na domácích soutěžích a festivalech získal nejen režisér Ladislav Rychman a scenárista Vratislav Blažek, ale také autoři hudby (Jiří Bažant, Jiří Malásek a Vratislav Blažek) za funkční využití písní ve filmu.

Den je krásný

Den je krásný, den je krásný, den je krásný.

Když dva se rádi mají,

i v lednu je jak v máji

i v lednu je jak v máji

s tebou, s tebou, s tebou, s tebou.

Noc je krásná, noc je krásná, noc je krásná.

Když dva jsou jako jeden,

v máj promění se leden,

v máj promění se leden

s tebou, s tebou, s tebou, s tebou.

Svět je krásný, svět je krásný,

svět je krásný s tebou.

Když dva se rádi mají,

i v lednu je jak v máji

i v lednu je jak v máji

s tebou, s tebou, s tebou, s tebou.

Noc je krásná, noc je krásná,

noc je krásná s tebou.

Když dva jsou jako jeden,

v máj promění se leden,

v máj promění se leden

s tebou, s tebou, s tebou, s tebou.

Svět je krásný, svět je krásný,

svět je krásný s tebou.

Milenci v texaskách

Chodili spolu z čisté lásky
a sedmnáct jim bylo let
a do té lásky bez nadsázky
se vešel celý širý svět.

Ten svět v nich ale viděl pásy
a jak by mohl nevidět,
vždyť horovali pro texasky
a sedmnáct jim bylo let.
A v jedné zvláště slabé chvíli,
za noci silných úkladů,
ti dva se spolu oženili
bez požehnání úradů.

Ať vám to je či není milé,
měla ho ráda, měl ji rád.
Odpusťte dívce provinilé,
jestli vám o to bude stát.

Ať vám to je či není milé,
měla ho ráda, měl ji rád.
A bylo by dost pošetilé
pro život hledat jízdní řád.

Tak jeden mladík s jednou slečnou
se spolu octli na trati.
Kěž dojedou až na konečnou,
kež na trati se neztratí,
kež na trati se neztratí.

Chmel je naše zlato

Myslíme jenom na to,
že chmel je naše zlato
jediné co nám svato
je chmel a jenom chmel.
Kecáte!

Protivo! Protivo!
Děláme to pro pivo!
Pro pivo, protivo,
češe každý Čech

Myslíme jenom na chmel
Tak se občane nachmel
Chmel to je naše zlato
Chmel národa je tmel
NEKECÁTE!

Kecáme, kecáme
To si vzítí nedáme
Jenomže, občane
Taky facháme

Od Tater až po Brdy
Bud' každý otec hrdý
Až dá si jedno tvrdý
Že chmel jsem česal já

Já, já, já...

Myslíme jenom na to
Že chmel je naše zlato
Jediné co nám svato
Je chmel, jen chmel, jen chmel!

Ať je vám to je či není milé

Ať je vám to je či není milé,
že se to všechno mohlo stát.
Bylo by velmi pošetilé
pro život hledat jízdní řád.

Každý, kdo umí zůstat mladý
ať drží se té zásady:
nepřeceňovat jízdní řády
a ovšem také neřády.

Tak jeden mladík s jednou slečnou
se spolu sešli na trati
kěž dojedou až na konečnou,
kěž na trati se neztratí.

Kěž na trati se neztratí.

Bossa Nova

Modleme se, modleme se, bossa nova, bossa nova.
Opakujme ta dvě slova, bossa nova, bossa nova.
Modleme se zas a znova, bossa nova, bossa nova.

Bossa nova, bossa nova, bossa nova, bossa nova,
bossa nova, bossa nova, bossa nova, bossa nova.

S tou modlitbičkou dojdeš vždycky nejdál
a dosáhneš s ní všechno cos kdy chtěl.
Ač Karel Čtvrtý byl ukrutný feudál,
tak zaved u nás víno a ne chmel.

Bossa nova, bossa nova, bossa nova, bossa nova,
bossa nova, bossa nova, bossa nova, bossa nova.

Ta modlitba ti vrátí zdraví chatrné,
to je zcela mimo diskuzi.
A ač Jan Amos Komenský byl bratr,
nezavrhujeme ho soudruzi.

Bossa nova, bossa nova, bossa nova, bossa nova,
bossa nova, bossa nova, bossa nova, bossa nova.

Zajímavosti

- Souběžně vznikaly další dva muzikály – Limonádový Joe a Kdyby tisíc klarinetů. Starci na chmelu šli do kina jako první (18. září 1964) těsně před Limonádovým Joem (16. října 1964). Kdyby tisíc klarinetů si na premiéru počkalo až do ledna 1965.
- Režisér Ladislav Rychman byl jedním z průkopníků, kteří začali pro obrazovku točit „hudební klipy“. Jeden z prvních, Píseň o bytě, interpretů Ireny Kačírkové a Josefa Beka, natočil již v roce 1958. Do dvou z nich – Zlatých střevíčků a Dominiky obsadil i Ivanu Pavlovou.
- Natáčení na Žatecku začalo se zpožděním v době, kdy už chmel ztrácel barvu. To byl důvod, proč se dodatečně dobarvoval, což je vidět i na ruce některých představitelů.
- Mnoho písní z filmu se dnes řadí do zlatého fondu české populární hudby. V průběhu let nazpívali čeští zpěváci i několik coververzí těchto evergreenů.
- Píseň „Milenci v texaskách“ sice zpívali v obraze tři kytaristé a glosátoři děje – Josef Laufer, Josef Koníček a Petr Musil, ale ve skutečnosti zní v nahrávce zpěv Josefa Zímy a Karla Štědrého.
- Roli Honzy měl původně ztvárnit Josef Laufer, který se ale zdál některým tvůrcům příliš „exotický“. Postava nakonec připadla Miloši Zavadilovi. Choreograf Josef Koníček ovšem nechtěl o zpěváka přijít, nabídl mu proto roli jednoho z černě oděných kytaristů.
- Starci na chmelu mají jednu muzikálovou zvláštnost. Hlavní postava, ztvárněná Vladimírem Pucholtem, netančí.
- Vzhledem k velké popularitě filmu se uvažovalo i o natočení pokračování, které se nakonec neuskutečnilo.
- Po úspěchu Starců na chmelu získal Miloš Zavadil nabídku účinkovat ve Vídeňské státní opeře, kde v muzikálu West Side Story ztvárnil roli Cliffa.

www.zpetvkinech.cz

